

Винахід відноситься до зоотехнії, в т.ч. до розведення та відтворення свиноматок і може бути використаний в практиці господарств всіх форм власності, які мають свиноферми, або свиноматок в підсобних, приватних господарствах. Скорочення тривалості періоду супоросності у свиноматок має значний економічний ефект, враховуючи зменшення витрат кормів, енергетики, праці людей.

Середня тривалість супоросності у свиноматок становить 115 діб, при незначній варіації цього показника (4,3%).

За прототип взятий загальноприйнятий в зоотехнії спосіб використання мікроелементів в годівлі свиноматок, які вводяться в раціон годівлі, або в склад комбікормів [1]. Для свиней в склад комбікормів входять: сірчанокиисле залізо, сірчанокисла мідь, сірчанокислий цинк, вуглекислий кобальт, йодистий калій. При цьому була встановлена позитивна дія йодистого калію на плодючість свиноматок та скорочення періоду супоросності. Однак, йодистий калій при наявності сірчанокислих солей заліза, міді, цинку розкладається і йод вивітрюється. Крім цього, суттєвим недоліком комбікормів є те, що при згодовуванні їх у зволоженому вигляді, при сонячному освітленні йодистий калій також розкладається і вивітрюється в повітря, тому в завізних комбікормах його практично нема. Нарешті, згідно нормативу, дуже складно рівномірно розмішати 1 грам йодистого калію в 1 тону комбікорму.

Завданням винаходу, що заявляється, є розробка способу скорочення тривалості періоду супоросності у свиноматок шляхом введення водного розчину йодистого калію до складу зернових комбікормів, що входять в раціон свиноматок.

Технічним результатом винаходу, що заявляється, є суттєве скорочення, в середньому, на 12,7 діб, тривалості періоду супоросності у свиноматок, порівняно з аналогічною групою свиноматок, які не отримували препарат йодистий калій.

При цьому розрахункова економія фінансових коштів при утриманні 50 основних свиноматок становить біля 3000грн. за один опорос. Цей показник ще більш зростає, якщо прийняти до уваги, що в кращих господарствах отримують по 1,8 опоросів і більше на кожну свиноматку в рік.

Поставлена задача вирішується таким чином: в концентрованих (зернові) корми обідньої даванки раціону свиноматки додають водний розчин йодистого калію (KI) щоденно з моменту (3 дня) парування свиноматки до настання часу опоросу. Розчин готують таким чином: в склянку з притертою пробкою наливають 1л дистильованої води, додають 10г йодистого калію і старанно розмішують розчин. Розчин набирають у скляний шприц і вливають в суміш зернових кормів. Після цього шприц старанно промивають водою. Розчин дозують залежно від живої маси свиноматки з розрахунку $0,07\text{см}^3$ на 1кг живої маси, тобто, на 100кг - 7см^3 і тому подібне. Відомо, що розмелені зернові корми це - в основному, вуглеводи, з якими йодистий калій добре зв'язується і краще засвоюється тваринами.

Йод в організмі свиноматок входить до складу гормону щитовидної залози - тироксину, головна роль якого - регуляція обмінних процесів в організмі і активація тканинного дихання. Щитовидна залоза також впливає на обмін органічних, мінеральних речовин та вітамінів.

Розвиток 12-14 ембріонів майбутніх поросят в утробі свиноматок супроводжується високою інтенсивністю обміну речовин, засвоєнням великої кількості мінеральних речовин для формування кістяка, м'язів та інших систем плодів поросят. Зрозуміло, що при цьому і організм свиноматки теж потребує для нормальної життєдіяльності великої кількості поживних речовин, макро- і мікроелементів, вітамінів, зокрема каротину і т.п.

Приклад. Нами вивчена дія препарату - водного розчину йодистого калію - на 20 свиноматок великої білої породи в сільгоспдприємстві "Жовтневі сходи" Арбузинського району Миколаївської області. Групи свиноматок (по 10 голів в кожній) були аналогами за віком (після 1-го опоросу), практично однакової живої маси - по 130кг -кожна, які були спаровані протягом одного місяця одним і тим же хряком-плідником. Але свиноматкам дослідної групи, щоденно, з моменту (з дня) їх парування і до часу опоросу, в обідню пору, при годівлі в концентрованих корми добавляли по $0,07\text{см}^3$ водного розчину йодистого калію на 1кг живої маси. Свиноматок дослідної групи зважували через кожні 15 днів. Свиноматки контрольної групи препарату не отримували, але раціон їх годівлі був однаковий. Отримані дані згруповані в таблиці 1. Експериментальні дані свідчать, що в дослідній групі свиноматок порівняно з контрольною групою, середня тривалість періоду супоросності скоротилась на 12,7 діб. Число новонароджених поросят по групах свиноматок в середньому становило по 12,3 і 10,8 голів відповідно, при живій масі новонароджених поросят - 1,21 і 1,08кг. При відлученні поросят в 2-х-місячному віці їх збереженість становила 90,6% в дослідній групі і 80,3% від числа новонароджених.

Таким чином, використання водного розчину йодистого калію в дозі $0,07\text{см}^3$ на 1кг живої маси свиноматки з моменту парування свиноматок до моменту опоросу сприяє не лише зменшенню тривалості періоду супоросності, але і зумовлює збільшення живої маси новонароджених поросят та їх виживаємість до періоду відлучення.

Таблиця 1

Основні показники плодючості свиноматок великої білої породи в контрольній та дослідній групах

Показники	Контрольна група	Дослідна група
Чисельність свиноматок, голів	10	10
Тривалість періоду супоросності, діб	114,4	101,7
Зменшення тривалості періоду супоросності, діб	-	12,7
Число новонароджених поросят на кожну свиноматку, голів	10,8	12,3
Більше поросят на кожну свиноматку в дослідній групі, голів	-	1,5
Жива маса новонароджених поросят, кг	1,08	1,21

Збереженість поросят при відлученні в 2-х місячному віці, голів	8,6	11,1
% від числа новонароджених	80,3	90,6

Література

Голубець О.В. Природна резистентність поросних свиноматок при дефіциті мікроелементів // Вісник Білоцерківського державного аграрного університету, - Б.Церква, 2000.- Вип. 13 ч.2 . С. 58-63.